

Eenheid Handhaving Veiligheidsdomein

Handhavings- uitvoerings- programma 2025

Inhoud

Inleiding	4
2025 – ontwikkeling Handhavingsuitvoerings- programma Eenheid Handhaving Veiligheidsdomein	4
Resultaten	4
Leeswijzer	4
1. Eenheid Handhaving	5
Missie	5
Visie.....	5
Werkveld, werktijden en bereikbaarheid	5
Kwaliteit door opleiding en training	5
Veilige publieke taak.....	5
Uitgangspunten.....	7
2. Ontwikkelingen - Opgaven.....	8
Handhavingsarrangement.....	8
Meldingen	8
Toezicht en handhaving op het water.....	9
Verbinding zorg en veiligheid - PGA	9
3. Gebiedsgerichte inzet	10
Toezichtsmodel Binnenstad Leeuwarden	10
Leeuwarden Oost - Vlietzone	11
4. Toezicht en handhaving openbare ruimte	12
Verkeer	13
Afval	15
Gebruik openbare ruimte	16
Ligplaatsen en toezicht op het water	17
Groen en bomen	17
Honden.....	17
5. Veiligheid.....	18
Algemeen toezicht.....	18
Jeugd	19
Ondermijning.....	19
Aanpak straatintimidatie	20
Evenementenveiligheid	20
Cameratoezicht	20
Horecatoezicht.....	20
6. Bijzondere wetten.....	21
Horeca.....	21
Coffeeshops.....	22
Prostitutie.....	22
Opkopersregister	22
7. Overzicht capaciteit - monitoring	23
Monitoring	23

Inleiding

Toezicht en handhaving in de openbare ruimte speelt een belangrijke rol bij het leefbaar en veilig houden van Leeuwarden. Onze integraal handhavers zijn een belangrijk en zichtbaar aanspreekpunt voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Ook zijn zij de oren en ogen in de binnenstad, wijken en dorpen en hebben daarmee een belangrijke signaalfunctie. Door het uitvoeren van een breed scala aan toezicht- en handhavingstaken levert de Eenheid Handhaving een belangrijke bijdrage aan het op peil houden van de leefbaarheid en veiligheid in Leeuwarden.

Voor u ligt het Handhavingsuitvoeringsprogramma van de Eenheid Handhaving Veiligheidsdomein. In dit uitvoeringsprogramma staat beschreven wat de Eenheid Handhaving doet om Leeuwarden leefbaar en veilig te houden.

Tot 2024 stelden de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysiek Domein (hierna: VTH) en de Eenheid Handhaving een gezamenlijk uitvoeringsprogramma op.¹ Dit uitvoeringsprogramma was gebaseerd op de Kadernota Handhaving, Fysieke leefomgeving en veiligheid 2014. Door de invoering van de Omgevingswet worden op gebied van VTH andere eisen gesteld aan handhavingsbeleid. Het college heeft voldaan aan deze wettelijke verplichting door het vaststellen van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2024 Veilige en duurzame leefomgeving. Dit beleidsstuk vervangt de Kadernota. Daarom is de Kadernota ingetrokken.² Met het intrekken van de Kadernota is de basis voor een gezamenlijk uitvoeringsprogramma vervallen.

Voor de Eenheid Handhaving geldt dat taken voortvloeien uit verschillende door de raad vastgestelde beleidskaders, zoals: de Veiligheidsagenda 2023-2026, Goed Terecht in Leeuwarden, Beleidskader Mobiliteit, Programma Leeuwarden Oost en Programma Binnenstad. In deze beleidskaders zijn doelstellingen en financiële kaders vastgesteld. De handhavingscapaciteit maakt hier onderdeel van uit.

De Eenheid Handhaving heeft sinds 2014 een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Het takenpakket is uitgebreid,

met name op gebied van sociale veiligheid. De Eenheid Handhaving heeft een grotere en meer eigenstandige taak gekregen op gebied van toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Dit maakt ook dat de verwevenheid met de vth-taken minder groot is dan voorheen.

Deze ontwikkelingen hebben geleid tot het besluit om met ingang van 2025 geen gezamenlijk uitvoeringsprogramma meer op te stellen. Dit betekent nadrukkelijk niet dat er een einde komt aan de samenwerking tussen VTH en de Eenheid Handhaving. De organisatie van deze samenwerking, waaronder de overlegstructuur, blijft ongewijzigd.

2025 - ontwikkeling Handhavings-uitvoeringsprogramma Eenheid Handhaving Veiligheidsdomein

Dit eerste uitvoeringsprogramma is in samenwerking met de verschillende beleidsafdelingen tot stand gekomen. Per onderwerp is afstemming gezocht met onze collega's. In deze gesprekken zijn doelstellingen en ambities uit de verschillende beleidskaders in beeld gebracht en zijn afspraken gemaakt over de inzet vanuit de Eenheid Handhaving. Gedurende het jaar wordt gezamenlijk beoordeeld of we op de goede weg zijn en wordt zo nodig bijgesteld.

Het aankomende jaar gaan wij door met de ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma. Op dit moment wordt bij de VNG gewerkt aan een format uitvoeringsprogramma voor toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Wij bekijken of dit format past bij de gemeente Leeuwarden en de Eenheid Handhaving.

Resultaten

Behaalde resultaten worden - zoals de afgelopen jaren ook is gedaan - gedocumenteerd in een jaarverslag.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk beschrijven wij de missie en visie van de Eenheid Handhaving, het werkveld en de uitgangspunten die door ons worden gehanteerd. In hoofdstuk 2 gaan wij kort in op actuele ontwikkelingen en een aantal opgaven voor 2025. In hoofdstuk 3 beschrijven wij de gebiedsgerichte inzet. In het vierde, vijfde en zesde hoofdstuk wordt beschreven welke taken de Eenheid Handhaving op de verschillende handhavingsonderwerpen uitvoert en zijn prioriteiten vastgesteld. In hoofdstuk 7 wordt de totale handhavingscapaciteit weergegeven.

1 Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysieke leefomgeving en veiligheid gemeente Leeuwarden, aangehaald als VTHup.

2 In de raadsvergadering van 18 december 2024 is de Kadernota ingetrokken

1. Eenheid Handhaving

Missie

De Eenheid Handhaving is een gemeentelijke, professionele handhavingseenheid. De Eenheid Handhaving draagt door middel van gericht toezicht en handhaving bij aan de leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte.

Visie

De Eenheid Handhaving treedt onder regie van de gemeente professioneel, effectief en integer op en speelt flexibel in op gewijzigde omstandigheden. De integraal handhavers zijn voor iedereen duidelijk herkenbaar als 'blauw op straat' en gaan op een respectvolle en toegankelijke manier om met de burger. Om de gemeentelijke doelstellingen te vertalen naar de dagelijkse praktijk en deze doelstellingen te realiseren zoeken we actief de samenwerking met in- en externe partners.

Werkveld, werktijden en bereikbaarheid

Het werkveld van de Eenheid Handhaving is in beginsel de openbare ruimte. De openbare ruimte is de ruimte die toegankelijk is voor iedereen. Het is de fysieke ruimte die door de gemeente Leeuwarden wordt beheerd en waar iedereen gebruik van kan maken. De openbare ruimte omvat onder meer straten, pleinen, parken, waterwegen, openbare gebouwen en andere openbare voorzieningen. Hiernaast voert de Eenheid Handhaving een aantal specifieke taken uit, zoals controles in horeca, coffeeshops en prostitutiepanden.

De integraal handhavers zijn van maandag tot en met zondag in dienst van 8:30 uur tot 22:00 uur.³ Bij grote evenementen, horecacontroles of andere specifieke diensten zoals cameratoezicht worden de integraal handhavers ook in de vroege ochtend of nachtelijke uren ingezet.

De Eenheid Handhaving is bereikbaar via 14 058 en via het meldingenportaal op de gemeentelijke website.

Kwaliteit door opleiding en training

De integraal handhavers zijn aangewezen als gemeentelijk toezichthouder en beëdigd als buitengewoon opsporingsambtenaar Domein I Openbare ruimte. Om het werk goed en veilig te doen is het van belang om kennis en kunde op peil te houden. Alle integraal handhavers volgen jaarlijks de verplichte her- en bijscholing voor het behoud van hun opsporingsbevoegdheid. Daarnaast wordt doorlopend getraind op weerbaarheid, geweldsbeheersing en hulpverlening (EHBO + AED).

Startende handhavers doorlopen een intensief inwerkprogramma. De Eenheid Handhaving draagt actief bij aan het opleiden van een nieuwe generatie boa's door jaarlijks circa 12 studenten van de opleiding Handhaving, Toezicht en Veiligheid van Firda een stageplaats te bieden en praktijkdagen te organiseren.

Veilige publieke taak

Agressie tegen medewerkers die een publieke taak uitvoeren is onacceptabel. Toch komt geweld, (seksuele) intimidatie, belediging en bedreiging van medewerkers van de Eenheid Handhaving regelmatig voor.

Om de weerbaarheid en geweldsbeheersing van de integraal handhavers op peil te houden of te vergroten, volgen de integraal handhavers 4 keer per jaar Regeling Toetsing Geweldsbeheersing Training (RTGB). In 2025 krijgen de integraal handhavers hiernaast extra training op gebied van (seksuele) straatintimidatie.

Er is een breed pakket van maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat de integraal handhavers hun taak veilig kunnen uitvoeren. Zo werken integraal handhavers in koppels en staan zij via portofoon in verbinding met collega's en politie, zodat zij te allen tijde assistentie kunnen vragen of een noodoproep kunnen doen. Ook zijn de integraal handhavers uitgerust met een bodycam en korte wapenstok.

³ In de winterperiode zijn de integraal handhavers op zondag in dienst van 13:30 uur tot 22:00 uur.

Wanneer een situatie dreigt te escaleren of escaleert, kan de bodycam worden ingeschakeld. De situatie wordt dan in beeld en geluid vastgelegd. Hier gaat een de-escalerende werking vanuit en draagt hiermee bij aan de veiligheid van integraal handhavers. Alleen wanneer een bodycam registratie wordt gebruikt in een strafrechtelijke procedure worden de beelden bewaard.

Als een medewerker betrokken is bij een incident wordt hij opgevangen door het Bedrijfsopvangteam (BOT). Bij het BOT kan een medewerker terecht voor een luisterend oor en advies. Het BOT schakelt professionele hulp in als dat gewenst of noodzakelijk is.

De ervaring leert dat integraal handhavers incidenten niet altijd melden. Daarom blijven wij aandacht vragen voor het melden van geweld, belediging en bedreiging. We stimuleren en ondersteunen het doen van aangifte, want geweld mag niet worden getolereerd.

Taskforce Onze hulpverleners veilig

In 2021 is de Taskforce Onze hulpverleners veilig ingesteld. Hierin werken politie, boa's, de brandweer, wetenschappers, het Openbaar Ministerie en het ministerie van Justitie en Veiligheid samen om bij te dragen aan een zinvolle aanvullende aanpak van agressie en geweld tegen hulpverleners. Binnen de Taskforce is de aankomende periode extra aandacht voor de thema's collegiale ondersteuning en steun aan het thuisfront.

Uitgangspunten

De uitvoering van toezicht en handhaving wordt gebaseerd op dit uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma is aangegeven hoeveel capaciteit per onderwerp beschikbaar is. Deze capaciteit vloeit voort uit de verschillende beleidskaders. Op basis van deze verdeling wordt de uitvoering ingericht en de planning gemaakt.

Toezicht en handhaving is een instrument om het naleefgedrag van regels en normen te stimuleren. De inzet is gericht op het voorkomen en oplossen van problemen die een negatieve invloed hebben op de leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte. Door vroegtijdig op te treden kan worden voorkomen dat leefbaarheidsproblemen later veiligheidsproblemen worden.

Wij zien handhaving als onderdeel en sluitstuk van een pallet aan maatregelen dat gericht is op het stimuleren van het naleefgedrag. Handhaving is niet een doel op zich en komt pas in beeld als voorliggende maatregelen, zoals voorlichting, waarschuwen, fysieke maatregelen of voorzieningen zijn ingezet.

Het is niet mogelijk om altijd en overal op naleving van alle regels toe te zien. De capaciteit is beperkt. Daarom moeten keuzes worden gemaakt. Deze keuzes worden samen met de betrokken beleidsafdelingen gemaakt en in dit uitvoeringsprogramma vastgelegd.

Bij de organisatie en uitvoering van ons werk hanteren wij de volgende uitgangspunten.

Samenwerken

Een leefbaar en veilig Leeuwarden maken we samen. Daarom blijven wij investeren in samenwerking met politie en andere ketenpartners.

Resultaatgericht

We werken effectief en efficiënt. Daarom staan we uitvoerig stil bij de doelen die we willen bereiken en stemmen we onze interventies hierop af.

Gebiedsgericht - Hotspots

We stemmen onze inzet af op de identiteit, dynamiek en vraagstukken die spelen in een gebied.

Bij de aanpak van overlast, criminaliteit en verloedering richten we onze inzet op hotspots. Voor een aantal gebieden is een specifieke aanpak vastgesteld. In hoofdstuk 3 is uitgewerkt hoe de Eenheid Handhaving hieraan bijdraagt.

Hotspots zijn plekken waar veel overlast of criminaliteit voorkomt. Door intensief in te zetten op deze hotspots wordt de norm gesteld met als doel het naleefgedrag te verbeteren en de ongewenste situatie te stoppen.

2. Ontwikkelingen - Opgaven

Maatschappelijke opgaven op het gebied van onder meer jeugd, ondermijning en personen met onbegrepen gedrag vragen in toenemende mate inzet vanuit de gemeente en ook de gemeentelijke handhavers. Ook krijgt de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) steeds meer bevoegdheden en zien we een steeds verder terugtrekkende politie. Deze ontwikkelingen maken dat de gemeentelijke handhavers een steeds prominenter plek innemen in het leefbaar en veilig houden van Leeuwarden. Daarnaast moeten de van oudsher reguliere handhavingstaken met betrekking tot afval, foutparkeren en andere taken op het gebied van leefbaarheid en kleine ergernissen onverminderd aandacht krijgen. Dit alles maakt dat de druk op de Eenheid Handhaving groeit.

Op landelijk niveau is veel aandacht voor de hiervoor genoemde ontwikkelingen en het verder professionaliseren van de gemeentelijke handhaving vanuit de Gezamenlijke actieagenda gemeentelijke handhaving van de Vereniging van Nederlands Gemeente en de her-ijking van het BOA-Bestel door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Wij zijn actief betrokken bij deze ontwikkelingen als lid van de Klankbordgroep en Toetsingscommissie van de VNG en via de G40.

Op gemeentelijk niveau vragen deze ontwikkelingen veel afstemming met de verschillende beleidsafdelingen om de inzet, prioritering en de daarvoor benodigde capaciteit af te stemmen en te organiseren.

Daarnaast gaan we in 2025 aan de slag met de volgende opgaven.

Handhavingsarrangement

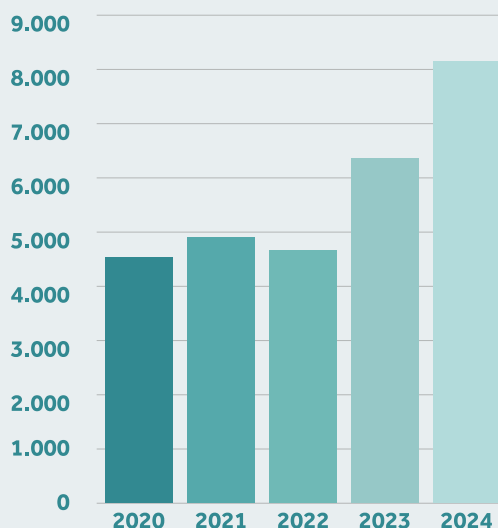
De samenwerking en de afstemming over taken tussen de politie en de Eenheid Handhaving is vastgelegd in een handhavingsarrangement. Het handhavingsarrangement is een hulpmiddel én een verplichting. In de eerste helft van 2025 wordt het huidige handhavingsarrangement geactualiseerd. Een aantal thema's die hierbij nadrukkelijk een rol spelen zijn afstemming over inzet op nieuwe BOA-bevoegdheden, informatiedeling en het verlenen van assistentie.

Meldingen

Het aantal meldingen is de afgelopen jaren fors toegenomen. De grootse toename zien wij op gebied van fysieke leefbaarheid, bijvoorbeeld parkeeroverlast (autowrakken, grote voertuigen) en ligplaatsen. Het afhandelen van meldingen vraagt steeds meer inzet⁴, wat ten koste gaat van het uitvoeren van regulier toezicht.

Samen met de beleidsafdelingen analyseren wij de aard van de meldingen, enerzijds om te kijken hoe het aantal meldingen (en uiteraard de ervaren overlast) kan worden teruggedrongen en anderzijds om de capaciteit voor het afhandelen van meldingen op orde te brengen.

Meldingen handhaving

4 Het afhandelen van één melding kost gemiddeld genomen één uur.

Daarnaast zijn wij in 2024 gestart met een project om de kwaliteit van afhandeling van meldingen te verhogen en de afhandeling van meldingen efficiënter te maken. Met het verhogen van de kwaliteit van afhandeling streven we naar een hogere klanttevredenheid en het terugbrengen van het aantal heropende meldingen. We hebben voor veel voorkomende meldingen een format opgesteld, zodat we meldingen sneller en eenduidiger kunnen afhandelen. Ook onderzoeken wij hoe meldingen beter kunnen worden geclusterd, zodat deze met een gebiedsgerichte of projectmatige aanpak efficiënter kunnen worden afgehandeld.

Toezicht en handhaving op het water

De toenemende druk op het water door intensivering van het vaarverkeer en gebruik van het water voor recreatie vraagt om regulering om ongelukken en overlast op het water te voorkomen. Uitbreiding van handhaving op het water wordt noodzakelijk geacht.⁵

Samen met IBB en de afdeling JVZ wordt uitgewerkt hoe handhaving op het water vormgegeven kan worden. De rol van de Eenheid Handhaving wordt verder uitgewerkt en onderzocht wordt welke bevoegdheden en middelen de integraal handhavers nodig hebben om het toezicht op het water uit te kunnen voeren. Ook wordt de inzet op het water afgestemd met politie, It Fryske Gea en provinsje Fryslân.

De integraal handhavers zijn beëdigd als BOA Domein I Openbare ruimte. Een BOA Domein I heeft een beperkte bevoegdheid op gebied van handhaving van vaarregels. Een BOA Domein II heeft hierin een ruimere bevoegdheid. Daarom onderzoeken wij of het noodzakelijk en wenselijk is om een BOA Domein II aan te stellen.

⁵ Uit Beleidskader Water - vastgesteld in raadsvergadering 12 februari 2025

Verbinding zorg en veiligheid - PGA

Overlast en criminaliteit worden steeds meer bestreden door een betere verbinding te leggen tussen het Sociaal Domein en het Veiligheidsdomein. Door problemen vroegtijdig te signaleren en het gedrag en de omstandigheden van een persoon in beeld te brengen kan in een vroeg stadium een interventie plaatsvinden, bijvoorbeeld inzetten van hulpverlening. Hiermee kan de persoonlijke veiligheid - en daarmee ook die van de openbare ruimte - (meer) gewaarborgd worden. Voor de Eenheid Handhaving betekent dit dat wij onze handelswijze afstemmen, zodat de aanpak vanuit de Eenheid Handhaving aansluit en/of ondersteunend is aan de inspanningen die vanuit andere domeinen, waaronder zorg, wordt geleverd. Deze afstemming vindt al plaats op het gebied van de aanpak van jeugdoverlast en willen we ook graag uitwerken voor de aanpak van overlast door dak- en/of thuislozen. Deze afstemming draagt bij aan een goede balans tussen preventie, zorg en handhaving.

Daarnaast sluiten wij als partner aan bij de Persoonsgerichte aanpak (PGA). In dit gremium - wat nog volop in ontwikkeling is en waarbij naast JVZ en het Sociaal Domein ook de politie aansluit - kan casuïstiek worden ingebracht met als doel om de aanpak af te stemmen.

3. Gebiedsgerichte inzet

De Eenheid Handhaving voert een breed scala aan taken uit op gebied van leefbaarheid (schoon, heel en veilig) en sociale veiligheid. In de volgende hoofdstukken worden deze taken uitgewerkt. Een aantal gebieden in Leeuwarden vragen extra aandacht, bijvoorbeeld omdat de leefbaarheid en/of veiligheid hier onder druk staat. Voor deze gebieden zijn of worden specifieke, aanvullende afspraken gemaakt over de inzet vanuit de Eenheid Handhaving.

Toezihtsmodel Binnenstad Leeuwarden

Het Toezichtmodel binnenstad Leeuwarden is een samenwerkingsverband tussen politie, particuliere beveiligers, openbare vervoerders en de Eenheid Handhaving. Doel van deze samenwerking is het verbeteren van de sociale veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de stad door het terugdringen van overlast en criminaliteit. Binnen het Toezichtmodel levert iedere partner een bijdrage aan het realiseren van dit doel vanuit zijn eigen taak en bevoegdheid. Deze samenwerking bestaat al sinds 2011 en heeft zijn waarde meer dan eens bewezen. In 2025 wordt deze inzet gecontinueerd.

Het Toezichtmodel is van toepassing op de binnenstad van Leeuwarden (het gebied binnen de stadsgrachten), het stationsgebied en de aandachtsgebieden Vlietzone en de Schrans/Verlengde Schrans.

Ontwikkelingen in de binnenstad

Onder het Programma Binnenstad lopen verschillende projecten, waaronder Nieuwestad Vernieuwt en camerahandhaving autoluwe binnenstad. Vanuit de Eenheid Handhaving zijn wij actief betrokken bij deze ontwikkelingen, omdat deze ontwikkelingen kunnen leiden tot een vraag om meer inzet of een andere aanpak.

Weaze

De leefbaarheid en veiligheid in het gebied rond de Weaze staat onder druk. De problematiek bestaat onder meer uit het gebruiken en aanbieden van drugs en overlast van rondhangende straatdealers. Voor dit gebied wordt een plan van aanpak ontwikkeld. Binnen het Toezichtmodel is al geruime tijd extra aandacht voor dit gebied. De Eenheid Handhaving is zichtbaar aanwezig en treedt onder meer op tegen straatdealers en parkeeroverlast. Naar verwachting wordt de inzet in 2025 en de jaren daarna verder geïntensiveerd.

Prinsentuin

Ook de inzet in de Prinsentuin valt onder het Toezichtmodel. De Prinsentuin is de laatste jaren bij zonnig weer een gebied waar veel bezoekers naartoe trekken. Het is een echt stadspark geworden en heeft door de jaren heen een andere gebruiksfunctie gekregen. Dit heeft er ook toe geleid dat er sprake is van meer overlast en overlastmeldingen. Samen met politie -waarbij de politie vooral de late avond en nachtelijk uren voor haar rekening neemt- wordt inzet gepleegd om verschillende vormen van overlast tegen te gaan. Er wordt onder meer opgetreden bij overtreding van het alcohol- en fietsverbod.

Leeuwarden Oost - Vlietzone

In 2021 is het twintigjarige Programma Leeuwarden Oost van start gegaan. Binnen dit programma wordt vanuit verschillende disciplines samengewerkt om Leeuwarden Oost leefbaarder te maken. De Eenheid Handhaving draagt onder meer bij aan dit programma in de Vlietzone en bij Preventie met Gezag. De inzet op Preventie met Gezag wordt toegelicht in Hoofdstuk 5 onder Aanpak jeugdoverlast.

In de Vlietzone, bestaande uit Zeeheldenbuurt, de Indische buurt, Molenpad en Welgelegen spelen al langere tijd verschillende problemen. In deelgebieden en straten binnen de Vlietzone staat de leefbaarheid onder druk. In het Plan van aanpak Vlietzone, Samen naar een bruisende buurt, is uitgewerkt welke actie wordt gezet op het verhogen van de leefbaarheid en veiligheid in dit gebied. Het toezicht vanuit de Eenheid Handhaving is geïntensiveerd. De inzet richt zich op illegaal gebruik van de openbare ruimte, drugsoverlast/straatdealers, overlast door verwarde personen en dak- en thuislozen, parkeerproblematiek, afvalproblematiek, hondenoverlast en jeugdoverlast. Ook is hier extra inzet van straatcoaches vanuit het programma Preventie met Gezag.

Preventief fouilleren

De Vlietzone is naast de binnenstad aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Daarom kan er preventief worden gefouilleerd op wapenbezit. De Eenheid Handhaving ondersteunt de politie bij de uitvoering van preventief fouilleer-acties in de aangewezen gebieden. Ook in 2025 zal een aantal preventief fouilleer-acties worden georganiseerd.

Interventieteam Vlietzone

De Eenheid Handhaving is aangesloten bij het Interventieteam Vlietzone. Dit interventieteam is een team waarin verschillende afdelingen van de gemeentelijke organisatie, politie, de huurdersvereniging en Amaryllis samenwerken om de leefbaarheid in de wijk te verbeteren, overlast te verminderen en casussen integraal op te pakken.

Gebiedsgerichte inzet

Gebied	Capaciteit in fte	Toelichting
Toezichtsmodel binnenstad	4,07	
Vlietzone	-	Deze inzet vindt plaats vanuit de reguliere capaciteit

4. Toezicht en handhaving openbare ruimte

In dit hoofdstuk staan de taken beschreven die de Eenheid Handhaving uitvoert op gebied van toezicht en handhaving in de openbare ruimte. De Eenheid Handhaving van de gemeente Leeuwarden is actief op verschillende taakvelden. Per taakveld is uitgewerkt wat de Eenheid Handhaving doet. In onderstaande tabel staat vermeld hoeveel capaciteit per taakveld beschikbaar is. In het algemeen kan worden opgemerkt dat de capaciteit onder druk staat. Op de meeste taakvelden wordt steeds meer inzet gevraagd. Dit komt onder meer doordat intensiever gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte, het werkgebied is vergroot en het aantal meldingen met name op dit taakveld sterk is toegenomen.

Ook zijn verschillende ontwikkelingen gaande waarop in 2025 en de jaren daarna mogelijk (meer) inzet van de Eenheid Handhaving wordt gevraagd. Denk hierbij aan Programma Binnenstad en het Beleidskader Water. Samen met de verantwoordelijke beleidssectoren werken wij de aankomende tijd uit hoe wij toezicht en handhaving op deze nieuwe taken moeten gaan vormgeven en hoeveel capaciteit hiervoor nodig is.

Toezicht en handhaving openbare ruimte		
Taakveld	Capaciteit in Fte	Toelichting
Verkeer	10	Voor toezicht en handhaving autoluwe binnenstad is voor de eerste helft van 2025 0,49 Fte incidentele capaciteit beschikbaar gesteld
Afval	6,43	Voor toezicht en handhaving is tot 2026 2 Fte incidentele capaciteit beschikbaar gesteld
Gebruik openbare ruimte	1,48	Gebruik openbare grond 0,52Fte Reclame 0,55 Fte Markt en standplaatsen 0,15 Fte Evenementen 0,26 Fte
Ligplaatsen	0,30	
Groen en bomen	0,18	
Honden	2,31	
Totaal	20,70	

Verkeer

In de gemeente Leeuwarden staan leefkwaliteit, verkeersveiligheid en duurzaamheid centraal in het mobiliteitsbeleid.⁶ De Eenheid Handhaving levert een bijdrage aan deze doelstelling door het uitvoeren van parkeer- en verkeerstoezicht.

De capaciteit van de Eenheid Handhaving is niet ongelimiteerd. Daarom is met het team STEM (Stedenbouw en Mobiliteit) en politie afgesproken dat de Eenheid Handhaving actief is in de binnenstad en de gebieden waar een parkeerregime geldt (waaronder in Grou). Buiten de hiervoor genoemde gebieden ligt toezicht en handhaving in principe bij de politie.

Meldingen over verkeer- of parkeeroverlast die betrekking op het gebied van de politie worden wel door Eenheid Handhaving opgepakt en afgehandeld. Doordat de verkeer- en parkeerdruk toeneemt in de wijken en dorpen én de politie hier minder actieve inzet op pleegt, neemt het aantal meldingen uit de wijken en dorpen toe. Dit vraagt steeds meer capaciteit van de Eenheid Handhaving.

Parkeren

De gemeente Leeuwarden heeft verschillende maatregelen genomen op gebied van parkeren. Met als doel het waarborgen van de balans tussen bereikbaarheid van de stad en verantwoord gebruik van de openbare ruimte.⁷

Handhaving parkeerregime

Leeuwarden kent verschillende parkeerregimes voor autoparkeren; betaald parkeren (fiscaal), parkeren voor

vergunninghouders en blauwe zone. De Eenheid Handhaving controleert op naleving van deze regimes. Wanneer niet is betaald voor parkeren wordt een naheffingsaanslag parkeerbelasting opgelegd. Voor het parkeren zonder vergunning of het niet gebruiken van de parkeerschijf in de blauwe zone wordt een boete (Wet Mulder) uitgeschreven. De prioriteit ligt hierbij op handhaving betaald parkeren in de binnenstad. De overige gebieden worden periodiek gecontroleerd. In Grou wordt de frequentie van controle (blauwe zone en vergunningplicht) in de zomer verhoogd.

Sinds september 2023 worden deze controles ook uitgevoerd met een scanvoertuig. Op basis van een scan van het kenteken wordt gecontroleerd of het voertuig beschikt over een geldige vergunning of de verschuldigde parkeerbelasting is voldaan. De integraal handhavers krijgen een 'niet- ok' signaal en beoordelen of er een sanctie moet worden opgelegd. Door de inzet van het scanvoertuig kan efficiënt worden gecontroleerd. Dit draagt bij aan het verhogen van de betalingsbereidheid en het naleefgedrag.

In 2025 willen we inzet van de scanauto uitbreiden. Met team STEM worden de mogelijkheden hiervoor onderzocht.

Parkeerovertredingen en parkeerexcessen

De Eenheid Handhaving treedt ook op tegen foutparkeren en parkeerexcessen. Onder foutparkeren wordt onder meer verstaan parkeren op een invalideparkeerplaats of parkeren op de stoep. Bij parkeerovertredingen wordt een boete (Wet Mulder) uitgeschreven. In de gebieden waar wordt gehandhaafd op een parkeerregime wordt hier actief tegen opgetreden. Buiten deze gebieden wordt handhavend opgetreden door politie.

Net als in voorgaande jaren is er specifiek aandacht voor (fout-)parkeren op de pleinen en pijpen in de binnenstad. Parkeren is hier niet toegestaan. Alleen met een ontheffing kan van dit verbod worden afgeweken. Dit komt ten goede aan de binnenstadsbeleving.

⁶ Beleidskader Mobiliteit 2040, naar een gezonde, duurzame en veilige mobiliteit

⁷ Parkeerbeleidsplan gemeente Leeuwarden 2015 en Parkeerverordening 2018

Er wordt handhavend opgetreden tegen parkeerexcessen op grond van de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden. Het gaat hierbij onder meer om het langer dan toegestaan parkeren van aanhangers en kampeervoertuigen. Bij overtreding wordt opgetreden middels een bestuursrechtelijke herstelsanctie. De overtreder wordt eerst in de gelegenheid gesteld om de overtreding te beëindigen voordat verder wordt opgetreden. Handhaving geschiedt op basis van meldingen. De afgelopen jaren zien we een toename in het aantal (meldingen over) autowrakken op straat. Autowrakken hebben een negatieve invloed op de leefomgeving en drukken op de parkeercapaciteit. Inzet hierop vraagt steeds capaciteit. Daarnaast is de opslagruimte beperkt. Dit vraagt om een scherpe prioritering en een afgestemd handelingskader. De aankomende periode gaan we dit in gezamenlijkheid met team STEM uitwerken.

Wegsleepregeling

De Eenheid Handhaving voert de wegsleepregeling uit. Een voertuig kan in bepaalde gevallen worden weggesleept, bijvoorbeeld wanneer een voertuig zodanig staat geparkeerd dat een uitrit of de vrije doorgang op de weg wordt geblokkeerd. Er wordt alleen overgegaan tot wegslepen als de situatie daarom vraagt.⁸

Fietsparkeren

Leeuwarden is een echte fietsstad. Het gebruik van de fiets wordt vanuit duurzaamheid- en gezondheidsperspectief gestimuleerd. Parkeren van fietsen kan een negatieve impact hebben op de leefkwaliteit. Daarom zijn maatregelen getroffen met betrekking fietsparkeren. Er zijn gebieden aangewezen waar het verboden is om een fiets buiten de stalling te parkeren of langer dan 14 dagen onafgebroken te stallen (weesfietsen). Ook geldt in de hele gemeente een verbod om een fietswrak te stallen op de weg.⁹ Het doel van deze maatregelen is het behouden van stallingscapaciteit, tegengaan hinderlijk en/of gevaarlijk geparkeerde fietsen en voorkomen van aantasting van het uiterlijk aanzien van de stad. De Eenheid Handhaving houdt toezicht op naleving van de deze regels en treedt handhavend op bij overtredingen (bestuursrechtelijke herstelsanctie).

De prioriteit hierbij ligt op het stationsgebied. Periodiek wordt in de overige gebieden ingezet op weesfietsen. Naar verwachting wordt in de loop van 2025 het aangewezen gebied uitgebreid door een fietsparkeerverbod in te stellen in een deel van de binnenstad van Leeuwarden. In 2025 zal deze extra inzet in afstemming met Team STEM verder worden vormgegeven.

Verkeerstoezicht - Verkeersovertredingen

De Eenheid Handhaving heeft een beperkte bevoegdheid en een beperkte taak op gebied van verkeerscontrole. De Eenheid Handhaving ziet toe op:

- Controleren op naleving van inrijverboden en rijrichting, zowel tijdens surveillance op straat en met behulp van kentekenregistratiesystemen (camera's).
- De inrijbeperking op het Ruiterskwartier wordt al enige jaren gecontroleerd met een camera. Eind 2024 zijn camera's geplaatst voor handhaving autoluwe binnenstad. In 2025 worden – na een waarschuwingsperiode – boetes opgelegd wanneer voertuigen zonder geldige ontheffing het autoluwe gebied in de binnenstad inrijden. De camerabeelden worden door integraal handhavers uitgekeken en beoordeeld. Wanneer een situatie als niet-ok wordt beoordeeld wordt in de eerste periode een waarschuwingsbrief verstuurd. Na de waarschuwingsperiode wordt proces verbaal opgemaakt. Het CJIB legt op basis van dit proces verbaal een boete op. We verwachten met name in de eerste periode hogere administratieve lasten.
- Het controleren op naleving van het fietsverbod in voetgangersgebieden in de binnenstad en de Prinsentuin.

Medio 2024 zijn de BOA-bevoegdheden op gebied van verkeershandhaving uitgebreid. Boa's zijn sindsdien bevoegd om handhavend op te treden tegen het negeren van rood licht door voetgangers en fietsers en bij overtreding van het verbod om met een telefoon in de hand te fietsen. Voordat boa's hiertegen mogen optreden moet dit zijn vastgelegd in het handhavingsarrangement met de politie.¹⁰ Naast dat de inzet moet worden afgestemd met de politie, moet hiervoor capaciteit beschikbaar komen. Een eventuele inzet op deze nieuwe bevoegdheden wordt daarom nog nader afgewogen en afgestemd met team STEM en de politie.

Toegankelijkheid en veiligheid, doorstroming

De Eenheid Handhaving ziet erop toe dat geen hinderlijke en/of gevaarlijke situaties op de weg ontstaan door bijvoorbeeld het plaatsen van bouwsteigers, hoogwerkers of kraanwagens. Bescherming van de zwakste verkeersdeelnemers (voetgangers en fietsers) heeft hierbij prioriteit. Toezicht vindt plaats in de binnenstad en op de hoofd- en invalswegen. Buiten deze locaties wordt inzet gepleegd op basis van melding.

⁸ Wegsleepverordening gemeente Leeuwarden 2018

⁹ Aanwijzingsbesluit gebieden fietsverwijdering gemeente Leeuwarden

¹⁰ Deze verplichting is opgenomen in de Beleidsregels Buitengewoon opsporingsambtenaar. Het handhavingsarrangement wordt in de eerste helft van 2025 geactualiseerd, zie hoofdstuk 2

Afval

De Eenheid Handhaving zet zich samen met de buitendienst en Omrin in voor een schoon Leeuwarden. De inzet vanuit de Eenheid Handhaving is gericht op het tegengaan van vervuiling en overlast door illegale bijzet en dumping van huishoudelijke afval. Deze inzet vloeit voort uit het beleidskader Goed scheiden loont (in communicatie: Goed terecht in Leeuwarden).

Huishoudelijk afval - Illegale bijzet en dumping

De Eenheid Handhaving handhaaft op illegale bijzet en dumping van huishoudelijke afvalstoffen. Er is sprake van illegale bijzet als afvalstoffen niet op de voorgeschreven wijze ter inzameling worden aangeboden, bijvoorbeeld door het plaatsen van een vuilniszak naast een ondergrondse container. Er is sprake van dumping als grof huishoudelijk afval in de openbare ruimte wordt achtergelaten.

Er wordt bestuursrechtelijk opgetreden door middel van spoedeisende bestuursdwang. De overtreding wordt door de integraal handhaver ongedaan gemaakt door het afval over te dragen aan de inzamelaar. De kosten die hiervoor worden gemaakt worden in rekening gebracht bij de overtreder. Deze aanpak is vastgelegd in het Aanvalsplan dump en bijzet.

Wijkgerichte aanpak en hotspots

We continueren de wijkgerichte aanpak waarbij we samen met Omrin extra inzet plegen in wijken die extra aandacht vragen (met name wijken in Leeuwarden Oost, waaronder Vlietzone). Ook kunnen locaties waar veel overlast is of waar sprake is van veel vervuiling worden aangemerkt als hotspot. Deze hotspots worden intensiever gecontroleerd, met als doel het naleefgedrag op die specifieke locatie te verhogen.

Bezwaar en beroep

Tegen het besluit last onder bestuursdwang staat bezwaar en beroep open. Deze procedures worden afgehandeld door de Eenheid Handhaving.

Meldingen

De inwoners van Leeuwarden dragen bij aan de aanpak van vervuiling van de openbare ruimte door het doen van meldingen. Integraal handhavers beoordelen de melding en treden indien mogelijk handhavend op. Het is bij dumping vaak niet mogelijk om de vervuiler te sanctioneren, omdat de overtreder meestal niet is te achterhalen. Wel zorgt de integraal handhaver ervoor dat het afval uit de openbare ruimte wordt verwijderd, om te voorkomen dat er meer afval wordt bijgeplaatst.

Capaciteit

Sinds 2023 is tijdelijk extra capaciteit ingezet voor de handhaving op illegale bijzet en dumping. Het doel van deze extra inzet is in eerste instantie gericht op het een halt toeroepen van de toename van illegale bijzet en indien mogelijk het terugdringen van illegale bijzet en dumping. Het aankomende jaar zal deze extra inzet worden gecontinueerd. In 2025 wordt deze aanpak geëvalueerd en zal worden bekeken of deze extra inzet in 2026 moet worden gecontinueerd.

Bedrijfsafval

Het aantal meldingen over overlast van bedrijfsafval in de openbare ruimte neemt toe. Het gaat hierbij onder meer over verrommeling van het straatbeeld door afvalcontainers die lang op straat staan. Ook in het Programma Binnenstad is aandacht voor het thema afval. Toezicht en handhaving op bedrijfsafval is belegd bij de milieu-inspecteurs van de gemeente. Vooralsnog heeft de Eenheid Handhaving geen taak op dit gebied. De aankomende tijd zal worden onderzocht of de Eenheid Handhaving hierin een rol kan gaan spelen.

Zwerfafval - Graffiti

Wanneer het op straat deponeren van zwerfafval op heterdaad wordt geconstateerd, kan door de Eenheid Handhaving worden geverbaliseerd. Hierbij is specifiek aandacht voor het tegengaan van verrommeling in parken (zoals bijvoorbeeld de Prinsentuin). De integraal handhavers hebben naast dat zij handhavend optreden ook een signalerende rol. Als wordt waargenomen dat locaties vervuild zijn schakelen zij het netheidsteam in, zodat het afval zo snel als mogelijk wordt opgeruimd en verdere verrommeling wordt tegengegaan.

In 2024 is Uitvoeringsplan zwerfafval 2024-2027 vastgesteld. Onderzocht wordt of en hoe de Eenheid Handhaving een bijdrage kan leveren aan de ambities uit dit uitvoeringsprogramma. In dit kader wordt bekeken of in 2025 een project gedraaid kan worden in de binnenstad van Leeuwarden gericht op tegengaan van vervuiling en verrommeling.

Als een integraal handhaver tijdens de reguliere surveillance op graffiti stuit met teksten of afbeeldingen die op basis van het geldende beleidskader niet zijn toegestaan, geeft hij dit door aan de buitendienst.

Gebruik openbare ruimte

De openbare ruimte wordt voor veel verschillende functies gebruikt. Dit gebruik draagt bij aan de leefkwaliteit in Leeuwarden. Gebruik van de openbare ruimte kan echter ook leiden tot hinder, gevaar, overlast en/of ontsiering van de openbare ruimte. Daarom zijn ter bescherming van de openbare ruimte regels en voorschriften vastgesteld met betrekking tot het gebruik. Deze regels staan in de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden en zijn op een aantal onderdelen uitgewerkt in nadere regels.

Het taakveld gebruik openbare ruimte ziet met name op controle van naleving van de voorschriften uit artikel 2:10 van de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden. Hieronder valt onder meer toezicht en handhaving op voorschriften voor het afzetten van de weg¹¹ en het uitstallingenbeleid¹². Maar ook kan handhavend worden opgetreden als zonder toestemming wijzigingen aan de inrichting van de openbare ruimte worden aangebracht, bijvoorbeeld wanneer een stoep wordt opengebroken om een uitrit te realiseren. De prioriteit ligt hierbij op de binnenstad en het stationsgebied. In de overige gebieden wordt inzet gepleegd op basis van meldingen.

Hieronder vallen een aantal specifieke taken. Deze taken worden hieronder uitgelicht.

Reclame

Reclame is voor veel ondernemers belangrijk om hun producten bij potentiële klanten onder de aandacht te brengen. Maar reclame kan ook een negatief effect hebben op de openbare ruimte, bijvoorbeeld wanneer het ontsierend is of een negatieve invloed heeft op de verkeersveiligheid.

Vanuit de Eenheid Handhaving wordt toezicht gehouden op het verbod om zonder vergunning handelsreclame te maken die zichtbaar is vanaf de openbare weg (artikel 4:15 Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden). De inspecteur buitenruimte bij de Eenheid Handhaving voert met enige regelmaat schouw rondes uit. De prioriteit ligt bij de binnenstad van Leeuwarden, daarna volgt controle langs (toegangs-)wegen en in Grou en Stiens. In de overige gebieden wordt inzet gepleegd op basis van meldingen.

Als reclame (waarvoor geen omgevingsplanvergunning is vereist) in strijd met artikel 4:15 Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden en/of het reclamebeleid¹³ is aangebracht wordt door de Eenheid Handhaving handhavend opgetreden. Het gaat hierbij onder meer om aangebrachte banieren en reclame-uitingen langs toegangswegen. Ook DOK heeft een rol in de handhaving op gebied van reclame. In 2025 gaan wij samen met IBB en DOK het proces omtrent toezicht en handhaving op reclame tegen het licht houden met als doel om de inzet vanuit de verschillende afdelingen nader op elkaar af te stemmen.

11 Nadere regels bij de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden

12 Regels uitstalling Leeuwarden

13 Reclamebeleid Oog voor reclame

Evenementen

In Leeuwarden worden jaarlijks ruim 300 evenementen georganiseerd in de openbare ruimte. Evenementen dragen bij aan een levendige stad, maar kunnen ook negatieve gevolgen hebben. Naast dat vanuit de Eenheid Handhaving een bijdrage wordt geleverd aan evenementenveiligheid (hierover meer in hoofdstuk Veiligheid) controleert de Eenheid Handhaving bij grote evenementen of aan de vergunningvoorschriften met betrekking tot de inrichting van het evenemententerrein wordt voldaan. Hierbij ligt de nadruk op veiligheid, waaronder de calamiteitenroute.

Ook wordt voor de opbouw van een groot evenement samen met de organisator en de buitendienst een voorschouw uitgevoerd. Bij deze voorschouw wordt de staat van het evenemententerrein in beeld gebracht. Na afloop van het evenement wordt een naschouw uitgevoerd. Als blijkt dat het evenement tot schade heeft geleid wordt in eerste instantie geprobeerd om met de organisator afspraken te maken over herstel van deze schade. Wanneer dat niet lukt wordt door de inspecteur buitenruimte rapport opgemaakt ten behoeve van schadeverhaal. In 2025 worden 10 evenementen gecontroleerd. De inspecteur buitenruimte stemt met de buitendienst af bij welke evenementen een voor- en naschouw wordt uitgevoerd. De prioriteit ligt bij de Prinsentuin.

Markt- en standplaatsen

In Leeuwarden worden verschillende markten georganiseerd. Het toezicht op week- en jaarmarkten is belegd bij de marktmeester van Stichting Marktbeheer. De Eenheid Handhaving voert parkeercontroles uit rond de zaterdagmarkt.

In Leeuwarden geldt een vergunningplicht voor het innemen van een standplaats. De Eenheid Handhaving controleert op basis van melding of op verzoek van de afdeling Vergunningen en Leefomgeving of wordt voldaan aan deze vergunningplicht en of de standhouder voldoet aan de Regeling verkoopstandplaatsen 2018.

Ligplaatsen en toezicht op het water

Leeuwarden is een waterrijke gemeente. Het water wordt gebruikt om op te wonen en te recreëren. De inzet van de Eenheid Handhaving op het water is vooralsnog gericht op toezicht en handhaving van de regels met betrekking tot het innemen van een ligplaats. Deze regels staan in de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden en het Aanwijzingsbesluit ligplaatsen.

De afgelopen jaren zien we een toename van vaartuigen die een ligplaats innemen op locaties waar dat niet is toegestaan. Het aantal meldingen dat hierover wordt gedaan is toegenomen. Ook worden nieuwe locaties voor het aanleggen van pleziervaartuigen gerealiseerd. Zo zijn in 2024 ligplaatsen gerealiseerd aan onder meer de Langesân en in Camminghaburen. De capaciteit voor toezicht en handhaving is beperkt. Dit vraagt om een scherpe prioritering. De prioriteit bij toezicht en handhaving op het illegaal innemen van een ligplaats ligt bij binnenstad en nieuw ontwikkelde locaties voor ligplaatsen. Voor de overige locaties geldt dat inzet wordt gepleegd op basis van melding.

In Leeuwarden is het, behoudens een enkele locatie, niet toegestaan om in de periode tussen 1 november en 1 april een ligplaats in te nemen. Deze zogenoemde 1-novemberregeling wordt door de Eenheid Handhaving gehandhaafd in de binnenstad en aan de Emmakade.

Begin 2025 wordt (naar verwachting) het Beleidskader Water vastgesteld. Deze ontwikkeling en de uitwerking hiervan zal zoals het nu lijkt leiden tot een uitbreiding van het takengebied op het water. Samen met de hierbij betrokken beleidsafdelingen wordt uitgewerkt hoe toezicht en handhaving op het water in de toekomst wordt vormgegeven.

Vooruitlopend op de uitwerking van het Beleidskader Water zal in 2025 worden gestart met toezicht op het water. De inzet zal zijn gericht op het tegengaan van overlast, zoals geluidsoverlast door afspelen van versterkte muziek en overlast door golfslag ten gevolge van snelvaren.

Groen en bomen

Groen draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving, maar kan ook overlast veroorzaken. In de Algemene plaatselijk verordening Leeuwarden zijn regels opgenomen ter bescherming van het groen; verbod op vernielen publieke houtopstand en de kapvergunningplicht. Ook zijn regels opgenomen om overlast tegen te gaan, zoals het verbod op hinderlijke beplanting.

De Eenheid Handhaving beoordeelt naar aanleiding van een melding of een signaal van de buitendienst of sprake is van hinderlijke beplanting. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer een heg zo ver over een stoep groeit dat deze niet meer begaanbaar is of de buitendienst geen onderhoud meer kan uitvoeren aan de stoep. In zo'n situatie wordt betrokkene gevraagd om de situatie te herstellen.

Als hieraan geen gehoor wordt gegeven, kan onder toepassing van bestuursdwang herstel worden afgedwongen.

Bij vernieling van groen in de openbare ruimte wordt – als een dader kan worden aangewezen – een boete opgelegd of herstel afgedwongen door het opleggen van een bestuurlijke herstelsanctie. Geconstateerde vernielingen worden doorgegeven aan de buitendienst, zodat herstel kan worden uitgevoerd.

Particulier groen

De Eenheid Handhaving heeft een signalerende rol bij illegale kap. Als illegale kap wordt signaleerd, wordt dit doorgegeven aan Vergunningen en Leefomgeving. Ook controleert de Eenheid Handhaving op verzoek van Vergunningen en Leefomgeving of aan een herplantplicht is voldaan.

Honden

In de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden zijn regels opgenomen waar hondeneigenaar zich aan moeten houden. Zo geldt een aanlijn- en opruimplicht en mogen honden niet speeltuinen komen. Ook zijn gebieden aangewezen waar geen aanlijnplicht geldt.¹⁴

De Eenheid Handhaving houdt toezicht op naleving van deze regels en treedt op bij overtredingen. De inzet is gericht op het verhogen van het naleefgedrag, met als doel een schonere en veiligere leefomgeving. Controle vindt niet alleen in uniform plaats, maar ook in burger. Dit om de pakkans te vergroten.

In de periode van 1 maart tot 1 november zijn honden niet toegestaan op stranden en in recreatie- en natuurgebieden. In het voorjaar wordt extra inzet gepleegd in natuurgebieden om verstoring van het broedseizoen te voorkomen en in de zomermaanden wordt extra ingezet op de stranden.

Hotspots

Over overlast door honden wordt veel melding gemaakt. Op basis van de melding wordt een controle uitgevoerd. Als over een gebied veel meldingen binnenkomen wordt deze locatie als hotspot aangemerkt en wordt het toezicht op deze locatie geïntensiveerd. Als de overlast is teruggedrongen wordt de inzet weer afgeschaald.

Gevaarlijke honden

De burgemeester kan een aanlijn- en/of muilkorfplicht opleggen als een hond gevaarlijk gedrag vertoont. Dit gebeurt bijvoorbeeld naar aanleiding van een bijtincident. Meldingen over (bijt)incidenten en overlast door honden worden afgehandeld door het Meldpunt Overlast Leefomgeving en Juridische Veiligheidszaken. De rol van de Eenheid Handhaving hierin is beperkt tot controle op naleving van een opgelegde aanlijn- en/of muilkorfplicht.

¹⁴ Aanwijzingsbesluit losloopgebieden voor honden in de gemeente Leeuwarden

5. Veiligheid

We willen onze inwoners, mensen die hier werken en bezoekers een leefbare en veilige omgeving bieden. Leeuwarden moet niet alleen veilig zijn, maar mensen moeten zich in onze gemeente ook veilig voelen. De taken die de Eenheid Handhaving uitvoert op deze doelstelling vloeien voort uit de Veiligheidsagenda 2023-2026. De Eenheid Handhaving levert hiermee een bijdrage aan de aanpak van overlast, criminaliteit en geweld in de gemeente Leeuwarden.

Veiligheid		
Taakveld	Capaciteit in Fte	Toelichting
Algemeen toezicht	2,16	Inclusief 58 uren inzet Cambuur Aanpak straat-intimidatie
Toezichtmodel binnenstad	4,07	Zie voor beschrijving Hoofdstuk 3 gebiedsgerichte inzet
Jeugd	7,99	Overlastgevende jeugdgroepen 1,94 Fte Straatcoaching 6,05 Fte waarvan 3 Fte incidenteel vanuit Preventie met gezag.
Ondermijning	0,59	
Evenementen-veiligheid	1,85	
Cameratoezicht	2,24	
Horecatoezicht	0,29	
Totaal	19,19	

Algemeen toezicht

Onder algemeen toezicht valt de inzet die vanuit de Eenheid Handhaving wordt gepleegd op situaties die zich voordoen in de openbare ruimte en een negatief effect hebben op de veiligheid danwel veiligheidsbeleving. De Eenheid Handhaving heeft hierin een preventieve rol gericht op het voorkomen van verstoring van de openbare orde. Bij een daadwerkelijke verstoring van de openbare orde is de politie aan zet. Onder algemeen toezicht vallen zaken zoals controle op samenscholingsverboden, controle op naleving van gebiedsverboden en het afhandelen van meldingen. Maar ook het leveren van een bijdrage aan de Week van de Veiligheid. De inzet vindt steeds plaats in afstemming met de afdeling Juridische en Veiligheidszaken (JVZ) en is flexibel. Hieronder worden een aantal specifieke taken die vallen onder algemeen toezicht uitgelicht.

Drugsoverlast

Het gebruik en dealen van drugs op straat zorgt voor overlast en tast de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel sterk aan. Om overlast door gebruik en dealen van drugs tegen te gaan is in de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden een verbod op openlijk gebruik van en handel in drugs opgenomen. De integraal handhavers van de Eenheid Handhaving houden toezicht op naleving van dit verbod. Bij overtreding wordt een rapport opgemaakt. JVZ kan op basis van dit rapport over gaan tot het opleggen van een last onder dwangsom of een (langdurige) gebiedsontzegging. Daarnaast wordt door de integraal handhavers strafrechtelijk opgetreden. In de gebieden die onder het Toezichtmodel binnenstad vallen, valt deze inzet onder het toezichtmodel.

Overlast door personen met onbegrepen gedrag of dak- en thuislozen

De integraal handhavers van de Eenheid Handhaving komen regelmatig in aanraking met personen met onbegrepen gedrag en dak- en thuislozen die voor overlast zorgen. De inzet vanuit de Eenheid Handhaving is gericht op het voorkomen en beëindigen van overlast. Naast dat sanctionerend wordt opgetreden, wordt ook ingezet op hulpverlening door samenwerking met het ACT-team (Assertive Community Treatment). In de gebieden die onder het Toezichtmodel binnenstad vallen, valt deze inzet onder het toezichtmodel.

Demonstraties

De Eenheid Handhaving draagt bij aan een veilig verloop van demonstraties door toezicht te houden op naleving van de aan de demonstratie verbonden voorschriften en het voorkomen van wanordelijkheden door zichtbaar aanwezig te zijn. De afgelopen jaren zien we een toename van demonstraties en dit vraagt dan ook steeds meer capaciteit.

Cambuur

Rond thuiswedstrijden van Cambuur zijn straatcoaches actief om te voorkomen dat jongeren/relschoppers de openbare orde verstoren.

Jeugd

In de Veiligheidsagenda 2023-2026 is jeugd een geprioriteerd thema. Speerpunten zijn het verbeteren van de veiligheidsbeleving van jongeren, het vergroten van kansen voor risicjongeren, een afname van jeugdcriminaliteit en het tegengaan van jeugdoverlast.

Staatcoaches

De gemeente Leeuwarden zet straatcoaches in om overlast door jongeren tegen te gaan en aan te pakken. De straatcoaches komen in contact met jongeren door ze actief op te zoeken en te benaderen. De straatcoaches zijn actief op locaties waar veel overlast wordt ervaren of waar groepen jongeren samenkomen. Ook hebben straatcoaches aandacht voor evenementen die zich specifiek richten op jongeren, zoals schoolfeesten, feesten voor jongeren in buurthuizen en kermissen. De straatcoaches treden op bij overtredingen en overlast. Bij bepaalde strafbare feiten kan in plaats van het opleggen van een bekeuring een HALT-verwijzing worden gedaan.

Daarnaast hebben de straatcoaches een signalerende rol. Overlast gevend gedrag kan namelijk een signaal zijn dat er meer aan de hand is met een jongere. Jongeren die overlast veroorzaken en soms ook crimineel gedrag vertonen, zijn vaak kwetsbaar door problemen op verschillende leefgebieden, zoals op school, thuis of door verslavings- of gedragsproblemen. Bij ernstige zorgen of (zwaar) middelengebruik wordt een melding gedaan bij Veilig Thuis. Ook kan een jongere worden besproken op één van de hieronder genoemde overlegtafels, met als doel om passende ondersteuning te organiseren. Ook leggen straatcoaches huisbezoeken af. Ze gaan daarbij in gesprek met de jeugdige en als het om een minderjarige gaat ook met de ouders. In zo'n gesprek wordt een waarschuwing afgegeven, eventuele zorgen gedeeld en worden de jongere en ouders gewezen op zijn of haar verantwoordelijkheid.

De straatcoaches leveren een belangrijke rol bij het in beeld brengen van jeugdgroepen. Door meer zicht te hebben op de voorkant, willen we overlast voorkomen en voorkomen dat jongeren in de georganiseerde criminaliteit terechtkomen of hier verder in afglijden.

In 2025 zetten wij de 'pilot dagdiensten straatcoach' voort. Binnen de pilot worden straatcoaches ook ingeroosterd in de dagdienst om overlast rondom scholen en overlast tijdens schoolpauzes tegen te gaan.

Jeugdoverlast

De aanpak van overlast gevende jongeren en jeugdgroepen wordt geregistreerd vanuit de

Taskforce Jeugdoverlast. Vanuit de Taskforce Jeugdoverlast wordt voor een problematische jeugdgroep een plan van aanpak gemaakt volgens het 7 stappen-model en kunnen individuele trajecten worden gestart.

Het Programma Preventie met Gezag (PMG) heeft als doel het voorkomen en aanpakken van ondermijnende jeugdcriminaliteit. Vanuit het MultiTeam worden gezamenlijk preventieve en repressieve acties georganiseerd.

Vanuit de Eenheid Handhaving wordt een actieve bijdrage geleverd aan de Taskforce en PMG, onder meer door het beeld brengen en monitoren van jongeren(groepen) en deelname aan overlegtafels.

Ondermijning

Ondermijning is een geprioriteerd thema in de Veiligheidsagenda 2023-2026. Vanuit de Eenheid Handhaving wordt al enkele jaren inzet gepleegd op dit thema. Onder meer door deel te nemen aan de ondermijningstafel waar signalen van ondermijnende criminaliteit worden afgewogen en de inzet wordt afgestemd. En daarnaast door actief bij te dragen aan bestuurlijke controles.

Door de raad van Leeuwarden zijn (extra) middelen beschikbaar gesteld om de aanpak van ondermijning verder te ontwikkelen en in te bedden in de gemeentelijke organisatie. In 2025 werken wij in samenwerking met de afdeling JVZ de rol van de Eenheid Handhaving verder uit en organiseren wij de benodigde capaciteit om gerichte acties en bestuurlijke controles uit te voeren, zoals regelmatige controles in risicogebieden en -sectoren en inspecties van verdachte panden en bedrijven.

Het bestrijden van ondermijning is afhankelijk van het herkennen en oppakken van signalen. Alle integraal handhavers worden begin 2025 getraind op het herkennen van signalen door het Regionaal informatie en expertise centrum (RIEC). Een aantal integraal handhavers wordt daarnaast aanvullend getraind op het uitvoeren van ondermijningscontroles.

Aanpak straatintimidatie

De aanpak van straatintimidatie is ook een van de geprioriteerde thema's van de Veiligheidsagenda 2023-2026. Er is een plan van aanpak opgesteld waarbij de nadruk voornamelijk ligt op preventie. De Eenheid Handhaving draagt hieraan bij door bij constatering plegers van straatintimidatie aan te spreken op hun gedrag en plegers te wijzen op de impact van hun gedrag. Daarbij is er specifiek aandacht voor bekende overlastlocaties en locaties die bij het Meldpunt Straatintimidatie van de gemeente Leeuwarden zijn gemeld. Dit kan worden uitgevoerd in een reguliere dienst of wordt projectmatig vormgegeven. Deze inzet valt onder algemeen toezicht en wordt nog nader afgestemd met afdeling JVZ.

In 2025 zal extra aandacht worden besteed aan het herkennen van verschillende vormen van straatintimidatie. Integraal handhavers kunnen in de uitoefening van hun beroep ook zelf te maken krijgen met straatintimidatie. In 2025 zullen wij hier extra aandacht aan besteden. Wanneer een integraal handhaber slachtoffer is van seksuele straatintimidatie in het openbaar wordt deze collega aangemoedigd om hier aangifte van te doen. Daarnaast is vanuit het BOT extra aandacht voor de impact van straatintimidatie op een collega.

Handhaving seksuele straatintimidatie

Seksuele straatintimidatie is nog niet zo lang geleden strafbaar gesteld (juli 2024). Handhaving van deze strafbaarstelling ligt bij de politie. In drie gemeenten loopt een pilot waarbij ook de buitengewoon opsporingsambtenaren een rol hebben in de handhaving. Vanuit de Eenheid Handhaving volgen wij deze pilot op de voet. Medio 2025 wordt de evaluatie van de pilot verwacht en op basis van deze resultaten wordt in afstemming met afdeling JVZ bepaald welke rol de Eenheid Handhaving gaat spelen in de handhaving van dit verbod.

Evenementenveiligheid

In Leeuwarden vinden jaarlijks ruim 300 evenementen plaats. Variërend van kleinschalige braderieën tot grote festivals, zoals het Bevrijdingsfestival. Evenementen kunnen grote risico's in zich dragen. Er is sprake van evenementenveiligheid wanneer evenementen ordelijk en veilig verlopen. Met name grote evenementen vragen om een zorgvuldige voorbereiding door verschillende partijen om de veiligheid van bezoekers en de omgeving te waarborgen. Denk hierbij onder andere aan

crowdmanagement en crowdcontrol. De Eenheid Handhaving participeert in de voorbereiding van evenementen en levert de benodigde inzet tijdens een evenement.

Tijdens evenementen met een hoog risicoprofiel wordt een Veiligheid Team ingezet. Bij evenementen met een lager risicoprofiel wordt een Klein Comité ingesteld. De Eenheid Handhaving is hierbij aangesloten.

Ook wordt bij evenementen ingezet op het tegengaan van alcoholgebruik door minderjarigen. Op evenementen waar veel minderjarigen op af komen worden leeftijdscontroles uitgevoerd. Minderjarigen die worden betrapt op het nuttigen van alcohol of wederverstrekkingen worden beboet of doorverwezen naar Halt. Deze constateringen worden daarnaast vastgelegd in een rapport van bevindingen. Dit rapport wordt voorgelegd aan de afdeling JVZ. De afdeling JVZ kan op basis van dit rapport in gesprek gaan met de organisator of de organisator aanschrijven.

Cameratoezicht

In de binnenstad van Leeuwarden wordt cameratoezicht ingezet om de openbare orde te bewaken. Tijdens uitgaansnachten (in ieder geval op vrijdag en zaterdag van 22:00 uur tot 6:00 uur) worden deze camera's live uitgekeken door integraal handhavers. Daarnaast wordt cameratoezicht ingezet bij grote, risicovolle evenementen, betogingen en bij preventief fouilleer-acties.

Horecatoezicht

Naast controle in de horeca (zie hoofdstuk Bijzondere wetten) vindt ook toezicht op de horeca plaats met als doel een veilig uitgaansgebied. Controles zijn onder andere gericht op de naleving van sluitingstijden, tegengaan van aanwezigheid van alcohol op straat en ook parkeerexcessen.

Dit toezicht vindt in de gehele gemeente plaats, maar de prioriteit ligt op toezicht tijdens uitgaansnachten in de binnenstad van Leeuwarden. Wekelijks vindt een horeca-overleg (handhavingsoverleg) plaats tussen politie en gemeente. In dit overleg worden meldingen, incidenten en risico's besproken en wordt de inzet afgestemd.

Tijdens nachtdiensten kan incidenteel inzet worden gepleegd op specifieke situaties of projecten die niet kunnen worden aangepakt tijdens de reguliere werktijden.

6. Bijzondere wetten

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de Alcoholwet. Toezicht en handhaving van de Alcoholwet wordt door de afdeling Juridische en Veiligheidszaken (JVZ) en de Eenheid Handhaving gezamenlijk uitgevoerd. Het toezicht wordt uitgevoerd door de Eenheid Handhaving en JVZ treedt zo nodig handhavend op bij geconstateerde overtredingen. De uitvoering van toezicht en handhaving op gebied van prostitutie, coffeeshops en het opkopersregister zijn ook op deze manier georganiseerd.

Er wordt handhavend opgetreden op basis van het Handhavingsarrangement bijzondere wetten horeca, coffeeshops, prostitutie en kansspelen en het Handhavingsarrangement helingbestrijding voor handelaren in ongeregelde en gebruikte goederen in de gemeente Leeuwarden.

In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke inzet vanuit de Eenheid Handhaving wordt geleverd op deze thema's.

Bijzondere wetten		
Onderwerp	Capaciteit in fte	Toelichting
Horeca	1,47	
Toezicht Coffeeshops	0,13	12 coffeeshops, 3 controles per jaar
Prostitutie-toezicht	0,33	Vergunde branche: 5 adressen die 6 keer per jaar worden gecontroleerd + massagesalon controle 3 keer per jaar
Toezicht opkopersregister	0,59	
Totaal	2,52	

Horeca

Doelstelling van de controles in de horeca is het bevorderen van naleving van de Alcoholwet, de vergunningsvoorwaarden (Alcoholwetvergunning en exploitatievergunning) en de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden. Bijzondere aandacht gaat uit naar naleving van het verbod op schenken van alcoholhoudende dranken aan minderjarigen en de verplichte aanwezigheid van een leidinggevende.

Controles worden onder andere uitgevoerd in discotheken, uitgaanscentra en cafés, theehuizen en cafetaria, wijk- en dorpshuizen, restaurants, lunchrooms en sportkantines. Met JVZ is afgestemd welke zaken in 2025 gecontroleerd worden. Hierbij geldt het uitgangspunt dat zaken waarbij het risico op overtredingen het grootst is of waar eerder overtredingen zijn geconstateerd frequenter worden gecontroleerd. Naast geplande controles worden controles uitgevoerd naar aanleiding van meldingen en signalen over misstanden of overlast. De integraal handhaver legt zijn bevindingen vast in een rapportage.

Eind 2024 is de Nuchtere Fries (vanuit GGD Fryslan) gestart met leeftijdscontroles in sportkantines. Vanuit dit project wordt onderzoek gedaan naar naleving van de leeftijdsgrens bij verstrekking van alcohol leeftijdscontroles in Friese sportkantines. Bij deze controles worden minderjarige testkopers ingezet. Wanneer alcohol verstrekt is aan minderjarigen wordt een waarschuwing afgegeven en wordt vanuit de Nuchtere Fries voorlichting aangeboden over hoe alcoholverstrekking aan minderjarigen kan worden voorkomen. Op basis van de bevindingen van dit project, bekijken wij samen met JVZ of vervolg kan en moet worden gegeven aan deze actie van de Nuchtere Fries.

Overige locaties

Naast toezicht in de horeca wordt ook gecontroleerd op naleving van de Alcoholwet in slijterijen, detailhandel en supermarkten. Ook hier ligt de prioriteit bij toezicht en controle op het verbod op verstrekken van alcoholhoudende dranken aan minderjarigen.

Inrichtingscontroles

De Eenheid Handhaving voert inrichtingscontroles uit ten behoeve van de beoordeling van aanvragen voor een Alcoholwetvergunning, exploitatievergunning en terrasvergunning. De integraal handhavers controleren of de inrichting en het daarbij behorende terras voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de Alcoholwet en de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden.

Ontwikkelingen

Binnen het project Nieuwestad Vernieuwt is aandacht voor de kwaliteit van terrassen. Vanuit de Eenheid Handhaving zijn wij aangehaakt bij dit deelproject, omdat hier mogelijk een extra taak op gebied van toezicht en handhaving uit voortvloeit.

Coffeeshops

Op basis van het Coffeeshopbeleid Leeuwarden zijn in Leeuwarden maximaal 12 coffeeshops toegestaan. Deze coffeeshops zijn aan strenge regels gehouden. Deze regels staan in de exploitatievergunning en de gedoogbeschikking en volgen daarnaast uit de zogenaamde AHOJG-IA-criteria.

De AHOJG-IA-criteria worden gecontroleerd door de politie. De Eenheid Handhaving houdt toezicht op de naleving van de voorschriften uit de exploitatievergunning en de gedoogbeschikking. In 2025 wordt elke coffeeshop 3 keer gecontroleerd. Na controle wordt door de integraal handhaver een rapport opgemaakt.

Prostitutie

Het prostitutiebeleid van Leeuwarden¹⁵ kent een vergunningstelsel. Het is verboden om zonder vergunning een prostitutiebedrijf of escortservice te exploiteren. Deze verplichting is opgenomen in de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden. In Leeuwarden zijn 9 vergunningen verleend; 5 voor in pandige raamprostitutie op de Weaze, 1 voor een massagesalon en 3 voor een escortbedrijf. Naast toezicht op de vergunde prostitutie houdt de Eenheid Handhaving ook toezicht op niet-vergunde prostitutie.

Bij toezicht op prostitutie is nadrukkelijk oog voor de positie van de sekswerker. Daarom sluit altijd een zorgverlener van Fier aan bij de controles. Signalen van mensenhandel worden doorgegeven aan politie (Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel).

Toezicht vergunde prostitutie

De Eenheid Handhaving voert in 2025 in totaal 30 controles uit bij de prostitutiebedrijven op de Weaze en de massagesalon wordt 3 keer gecontroleerd. De integraal handhaver controleert of wordt voldaan aan de voorschriften van de vergunning en de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden. Er wordt onder meer gecontroleerd of geen sekswerkers in de inrichting werkzaam zijn die de leeftijd van de 21 jaar nog niet hebben bereikt, of een exploitant of beheerder aanwezig is en of de sluitingstijden worden nageleefd. Na controle wordt door de integraal handhaver een rapport opgemaakt.

Niet vergunde prostitutie

Zoals hiervoor reeds aangegeven is het in Leeuwarden verboden om zonder vergunning een prostitutiebedrijf of escortservice te exploiteren. Op basis van seksadvertenties en meldingen wordt gecontroleerd of geen bedrijfsmatige prostitutie wordt aangeboden vanuit woningen of locaties die niet passen binnen het vestigingsbeleid van Leeuwarden. Deze controles worden in beginsel gezamenlijk uitgevoerd met politie (TMM) en Fier. De integraal handhaver maakt na controle een rapport op van zijn bevindingen.

Daarnaast worden op verzoek van de afdeling JVZ hercontroles uitgevoerd. Bijvoorbeeld om te controleren of de illegale prostitutie op een locatie niet weer is hervat of een bestuurlijke maatregel (bijvoorbeeld het sluiten van een pand) wordt nageleefd.

Vanuit de Eenheid Handhaving is contact gezocht met een grote gemeente om ervaringen en kennis op gebied van het uitvoeren van toezicht te delen. In 2025 worden 2 werksessies georganiseerd om best practices uit te wisselen.

Opkopersregister

Voor de aanpak van heling zijn opkopers en handelaren in tweedehands goederen op grond van het Wetboek van Strafrecht en de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden verplicht om alle gebruikte of ongeregelde goederen die worden ingekocht en verkocht te registreren. Toezicht en handhaving van deze regels ligt bij politie en gemeente.

De Eenheid Handhaving gaat in 2025 op basis van een door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid gemaakte selectie uit de Kamer van Koophandel controles uitvoeren op de registratieplicht. Het gaat hierbij om ondernemingen die gelet op de omschrijving van de werkzaamheden onder de registerplicht zouden kunnen vallen, maar bij de gemeente niet als zodanig bekend zijn. Als wordt geconstateerd dat niet aan de regels is voldaan, wordt naast dat hiervan rapport wordt opgemaakt ook voorlichting gegeven over de geldende wet- en regelgeving en het gebruik van het digitale register.

Daarnaast wordt gecontroleerd of in- en verkoopregisters correct worden bijgehouden. Omdat onvoldoende capaciteit beschikbaar is om alle opkopers regelmatig te controleren wordt in overleg met de afdeling JVZ een selectie gemaakt van te controleren bedrijven.

15 Nota bijzondere wetten Horeca, coffeeshops, prostitutie en kansspelen

7. Overzicht capaciteit - monitoring

Toezicht en handhaving openbare ruimte		
Verkeer	10	Voor toezicht en handhaving autoluwe binnenstad is voor 2025 0,49 Fte incidentele capaciteit beschikbaar gesteld
Afval	6,43	Voor toezicht en handhaving is tot 2026 2 Fte incidentele capaciteit beschikbaar gesteld
Honden	2,31	
Reclame	0,55	
Gebruik openbare grond	0,52	
Groen en bomen	0,18	
Ligplaatsen	0,30	
Markt en standplaatsen	0,15	
Evenementen	0,26	
Totaal Toezicht en handhaving openbare ruimte Veiligheid	20,70	
Toezihtsmodel binnenstad	4,07	
Algemeen toezicht	2,16	
Horecatoezicht	0,29	
Cameratoezicht	2,24	
Ondermijning	0,59	
Overlastgevende jeugdgroepen	1,94	
Staatcoaching	6,05	Waarvan 3 Fte incidenteel vanuit Preventie met gezag
Evenementen	1,85	
Totaal Veiligheid Bijzondere wetten	19,19	
Horecacontrole	1,47	
Coffeeshops	0,13	
Prostitutie	0,33	
Toeziht opkopersregister	0,59	
Totaal Bijzondere Wetten	2,52	
Totale capaciteit	42,41	

Het aantal uren productieve uren per Fte bedraagt 1220 uren. Het aantal productieve uren per Fte ligt bij de Eenheid Handhaving lager dan bij rest van de gemeentelijke organisatie. Dit komt door het aantal uren dat wordt besteed aan (verplichte) training en opleiding en een hoger ziekteverzuimpercentage.

Monitoring

Om te toetsen of de inzet van handhaving effect heeft en prioriteiten moeten worden bijgesteld, monitoren wij het effect van de inzet. Dit doen we onder meer op basis van het aantal meldingen, het aantal sancties (bestuursrechtelijk en strafrechtelijk), de resultaten van de inwonersenquête en andere beschikbare data. In het jaarverslag verantwoorden wij de inzet.

